

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://www.finarbitr.cz>

Navrhovatel

Instituce

Česká Konsolidační Společnost s.r.o.
IČO 287 81 112
Sladkovského 767
53002 Pardubice - Zelené Předměstí

Zástupce

Č. j. FA/SR/SU/555/2016 - 2

Praha 16. 1. 2018

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 2. 5. 2016 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve věci o zaplacení částky ve výši 10.000 Kč s příslušenstvím, rozhodl o námitkách Navrhovatele ze dne 4. 9. 2017, evid. č. FA/23455/2017, doplněných dne 5. 9. 2017, evid. č. FA/23575/2017, a o námitkách Instituce ze dne 13. 9. 2017, evid. č. FA/24592/2017, proti nálezů finančního arbitra ze dne 22. 8. 2017, evid. č. FA/13134/2017, takto:

- A. Výrok I. nálezů finančního arbitra ze dne 22. 8. 2017, evid. č. FA/13134/2017, se podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi mění a po změně zní:**

Instituce, Česká Konsolidační Společnost, s. r. o., IČO 28781112, se sídlem Sladkovského 767, 530 02 Pardubice - Zelené Předměstí, je povinna Navrhovateli, , zaplatit částku 10.391 Kč (slovy: deset tisíc tři sta devadesát jedna korun českých) spolu s úrokem z prodlení z částky 10.000 Kč ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o sedm procentních bodů, od 23. 1. 2013 do zaplacení, a z částky 391 Kč ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů, od 20. 9. 2017 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

- B. Námitky Navrhovatele doručené finančnímu arbitrovi dne 4. 9. 2017, evid. č. FA/23455/2017, doplněné dne 5. 9. 2017, evid. č. FA/23575/2017, se v rozsahu o zaplacení částky 11.000 Kč (slovy: jedenáct tisíc korun českých) s příslušenstvím zamítají.**
- C. Námitky Instituce doručené finančnímu arbitrovi dne 13. 9. 2017, evid. č. FA/24592/2017, se zamítají a výrok II. nálezů finančního arbitra ze dne 22. 8. 2017, evid. č. FA/13134/2017, se podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi potvrzuje.**

Odůvodnění:

1. Řízení o návrhu

Navrhovatel se v řízení před finančním arbitrem domáhal vrácení peněžních prostředků, které Instituci uhradil jako vratnou zálohu v souvislosti s uzavřením smlouvy o úvěru, který mu Instituce neposkytla, spolu s úroky z prodlení.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že Navrhovatel uzavřel dne 12. 3. 2012 se společností CPE Credits of Private Equity a.s., IČO 28824555, se sídlem Sladkovského 767, 530 02 Pardubice - Zelené Předměstí (dále jen „společnost CPE“) prostřednictvím jejího „finančního poradce č. ■“ (dále jen „Zprostředkovatel“), smlouvu o úvěru č. ■, na základě které se společnost CPE zavázala Navrhovateli poskytnout finanční prostředky ve výši 600.000 Kč a Navrhovatel se zavázal tyto finanční prostředky společnosti CPE vrátit ve 120 měsíčních splátkách (dále jen „Smlouva o úvěru“).

Společnost CPE je právním předchůdcem Instituce, neboť zanikla na základě fúze sloučením s Institucí ve smyslu § 61 a násl. zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů. Instituce tak s účinností od 6. 11. 2013 vstoupila do právního postavení společnosti CPE.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že Navrhovatel při podpisu Smlouvy o úvěru zaplatil Zprostředkovateli jednajícím jménem a na účet společnosti CPE částku ve výši 10.000 Kč jako „vratné fee za vyřízení tohoto návrhu na uzavření smlouvy“ na základě ujednání ODDÍLU 1. článku II. odst. 3 Smlouvy o úvěru.

Po posouzení obsahu Smlouvy o úvěru finanční arbitr dovedil, že Navrhovatel s Institucí neuzavřeli Smlouvu o úvěru platně, neboť smlouva nesplňovala základní obecné náležitosti právního úkonu (srozumitelnost a určitost), které musí každý právní úkon splňovat ve smyslu § 37 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), resp. ve znění účinném v okamžiku podpisu Smlouvy o úvěru.

Finanční arbitr současně dovedil, že i kdyby Smlouva o úvěru srozumitelná a určitá byla, byla by neplatná pro rozpor s dobrými mravy ve smyslu § 39 občanského zákoníku, anebo přinejmenším pro nepřiměřenost ve smyslu § 55 odst. 2 ve spojení s § 56 odst. 1 občanského zákoníku.

Jelikož je Smlouva o úvěru neplatná, strany si musí vrátit vše, co si podle ní dosud plnily (§ 457 občanského zákoníku).

Navrhovatelem zaplacená částka ve výši 10.000 Kč jako vratné fee tak představuje majetkový prospěch Instituce získaný plněním na základě neplatného právního úkonu a Instituce se tak ve smyslu § 451 odst. 2 občanského zákoníku na účet Navrhovatele bezdůvodně obohatila, a je proto povinna podle § 457 občanského zákoníku Navrhovateli tuto částku vydat spolu s úrokem z prodlení z této částky podle § 517 odst. 2 občanského zákoníku ve výši stanovené prováděcím předpisem s přihlédnutím k § 563 občanského zákoníku ode dne, kdy se Instituce dostala do prodlení s její úhradou, tj. od 23. 1. 2013, do zaplacení.

Právo Navrhovatele na vydání bezdůvodného obohacení ani na zaplacení úroků z prodlení z bezdůvodného obohacení není promlčeno, jak finanční arbitr podrobně vypořádal v nález ze dne 22. 8. 2017, evid. č. FA/13134/2017 (dále jen „Nález“). Právo na vydání bezdůvodného obohacení z neplatné Smlouvy o úvěru se promlčuje ve čtyřleté promlčecí době podle § 397 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obchodní zákoník“), která podle § 394 odst. 2 obchodního

zákoníku počala běžet dne 12. 3. 2012, kdy Instituce přijala od Navrhovatele částku 10.000 Kč.

Dne 13. 5. 2013 Navrhovatel uplatnil nárok na vrácení částky 10.000 Kč zaplacené Instituci při uzavření Smlouvy o úvěru v rámci trestního řízení vedeného Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Pardubického kraje, Odboru hospodářské kriminality SKPV (dále jen „Policie ČR“), v němž bylo prověřováno podezření ze spáchání zločinu podvod podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku v souvislosti s činností společnosti CPE (dále jen „Trestní řízení“), jako adhezní nárok na základě § 43 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Trestní řízení skončilo dne 31. 3. 2016 usnesením Policie ČR č. j. ■ o odložení věci podezření ze zločinu, o nároku Navrhovatele v něm nebylo rozhodnuto ve věci samé, a podle § 405 odst. 1 obchodního zákoníku tak promlčecí doba práva Navrhovatele na zaplacení částky 10.000 Kč v průběhu Trestního řízení nepřestala běžet. S odkazem na § 405 odst. 2 obchodního zákoníku se však délka promlčecí doby prodloužila do 31. 3. 2017.

Právo na úroky z prodlení z bezdůvodného obohacení se promlčuje ve čtyřleté promlčecí době, která počala běžet dnem, kdy se Instituce dostala do prodlení s vydáním bezdůvodného obohacení, tj. dnem 23. 1. 2013, promlčelo by se tedy dne 23. 1. 2017.

Návrh Navrhovatele na zahájení řízení obdržel finanční arbitr dne 2. 5. 2016, tedy ještě před uplynutím promlčecí doby práva na vydání bezdůvodného obohacení i na zaplacení úroků z prodlení z bezdůvodného obohacení. Právo Navrhovatele na vydání bezdůvodného obohacení ve výši 10.000 Kč ani na zaplacení úroků z prodlení z částky 10.000 Kč tedy není promlčeno.

Finanční arbitr na základě shromážděných podkladů a po jejich pečlivém právním posouzení uložil Instituci ve výroku I. Nálezu povinnost zaplatit Navrhovateli částku ve výši 10.000 Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o sedm procentních bodů, od 23. 1. 2013 do zaplacení. Současně finanční arbitr podle § 17a zákona o finančním arbitrovi, neboť vyhověl návrhu Navrhovatele zcela, uložil Instituci ve výroku II. Nálezu povinnost zaplatit sankci ve výši 15.000 Kč.

3. Podklady předložené Navrhovatelem

Navrhovatel finančnímu arbitrovi předložil výpis z účtu č. ■ vedeného u společnosti Česká spořitelna, a. s., IČO 45244782, se sídlem Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4 (dále jen „Účet Navrhovatele“) za období od 1. 7. 2012 do 31. 7. 2012.

4. Námítky Navrhovatele proti Nálezu

Navrhovatel podal námítky proti výroku I. Nálezu, protože chce „rozšířit“ svůj nárok v řízení před finančním arbitrem, ve kterém se domáhal vrácení částky ve výši 10.000 Kč s příslušenstvím, kterou Instituci zaplatil z titulu vratného fee, o částku 11.391 Kč, sestávající ze 12 splátek úvěru, které Instituci v souvislosti se Smlouvou o úvěru rovněž zaplatil, a úrok z prodlení z této částky.

Navrhovatel argumentuje, že až z Nálezu „jsem se dozvěděl, že Smlouva o úvěru, dle které jsem učinil 12 splátek, je od začátku neplatná“, a proto finanční prostředky, které Instituci uhradil jako splátky úvěru, představují rovněž bezdůvodné obohacení na straně Instituce.

Navrhovatel potvrzuje, že od Instituce v souvislosti se Smlouvou o úvěru obdržel finanční prostředky v celkové výši 11.000 Kč sestávající z první části úvěru ve výši 1.000 Kč a z druhé části úvěru ve výši 10.000 Kč.

5. Podklady předložené Institucí

Instituce finančnímu arbitrovi předložila výpisy z internetového bankovníctví vedeného společností UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., IČO 64948242, se sídlem Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 – Michle, k účtu č. ■ (dále jen „Účet Instituce“), vypovídající o poukázání částky 1.000 Kč dne 19. 4. 2012 a částky 10.000 Kč dne 23. 7. 2012 ve prospěch Účtu Navrhovatele (dále jen „Výpisy z internetového bankovníctví“).

6. Námítky Instituce proti nálezu

Instituce namítá neplatnost Nálezu a rovněž celého řízení před finančním arbitrem, které jeho vydání předcházelo, protože s postupem finančního arbitra v řízení „*nesouhlasí*“. Instituce považuje Nález za neplatný, protože mu „*nepředcházely zákonem stanovené procesní úkony finančního arbitra*“, jako např. „*výzva k seznámení s podklady rozhodnutí*“.

Instituce tvrdí, že jí Nález nebyl platně doručen, když jej finanční arbitr doručoval přímo Instituci, která je však v řízení před finančním arbitrem zastoupena zmocněncem, ■, na základě plné moci, kterou Instituce podle svého tvrzení finančnímu arbitrovi doručila „*souběžně s dopisem datovaným 8.zářím 2016*“. Instituce namítá, že jí finanční arbitr v řízení opakovaně „*chybně*“ doručuje, když písemnosti nedoručuje jejímu zmocněnci, a poukazuje, že „*doručení v rozporu s udělenou plnou mocí je neplatné*“.

Instituce namítá, že Nález je nepřezkoumatelný z důvodu, že „*finanční arbitr úmyslně a vědomě zatajuje důkazy předložené Institucí, o nichž v Nálezu není ani slovo*“, jako např. „*dopis Instituce datovaný 8. zářím 2016*“ a „*neschopenka statutárního orgánu Instituce*“, když podle přesvědčení Instituce „*[t]oto jednání finančního arbitra nese znaky zneužití pravomoci a podvodu*“, a dále, protože Nález „*obsahuje velkou řadu tvrzení, která se jednoznačně nevztahují k návrhu*“ Navrhovatele, ale „*k úplně jiným kauzám*“.

Instituce tvrdí, že se finanční arbitr dopouští „*účelové a podvodné jednání*“ a „*zneužití pravomoci*“.

Instituce tvrdí, že finanční arbitr „*více než rok byl nečinný*“, protože Instituce podle svého tvrzení v řízení „*naposledy obdržela*“ výzvy finančního arbitra ze dne 11. 8. 2016, evid. č. FA/16147/2016, a ze dne 23. 8. 2016, evid. č. FA/16407/2016.

Instituce opakuje svá tvrzení o nemoci statutárního orgánu, která uvedla již v řízení předcházejícím vydání Nálezu, a namítá, že finanční arbitr tím, že nepřihlédl k pracovní neschopnosti statutárního orgánu Instituce, a že nepostupoval v souladu „*s udělenou plnou mocí*“, porušil právo Instituce na spravedlivý proces a „*právo na ochranu zdraví*“.

Instituce potvrzuje, že Navrhovateli vyplatila v souvislosti se Smlouvou o úvěru finanční prostředky v celkové výši 11.000 Kč jako první část úvěru ve výši 1.000 Kč a druhou část úvěru ve výši 10.000 Kč.

7. Vyjádření Navrhovatele k námítkám Instituce

Navrhovatel se k námítkám Instituce nevyjádřil.

8. Vyjádření Instituce k námitkám Navrhovatele

Instituce k námitkám Navrhovatele namítla, že s námitkami „v žádném ohledu nesouhlasí“, a odkázala na svá vyjádření ze dní „8.září 2016, 12.září 2017“. Instituce v rámci svého vyjádření k námitkám Navrhovatele zopakovala svá obecná tvrzení uvedená v námitkách o rozporu řízení před finančním arbitrem s právními předpisy a o doručování v rozporu s plnou mocí.

9. Řízení o námitkách

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námitky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Včasně podané námitky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nálezu potvrdí nebo změní. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr ve zbytku podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. a § 141 odst. 9 správního řádu).

Navrhovatel i Instituce podali námitky proti Nálezu v zákonem stanovené lhůtě ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr posoudil námitky Navrhovatele i Instituce podle tohoto ustanovení a přiměřeně podle § 81, 82 a 83 správního řádu jako přípustné.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů, Ústavního soudu nebo Soudního dvora Evropské unie. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, a aby rozhodnutí finančního arbitra soud jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

9.1 *Námitky Instituce*

9.1.1 Správnost Nálezu, posouzení Smlouvy o úvěru

Instituce svoje námitky ke skutkovým zjištěním a právnímu posouzení finančního arbitra neodůvodňuje. Instituce se nijak nevyjádřila k nesrozumitelnosti Smlouvy o úvěru pro její nečitelnost ani k jejím vnitřním rozporům.

Finanční arbitr tak ani po posouzení námitek nemá důvod pochybovat o věcné správnosti Nálezu, neboť o věci rozhodl podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně a spravedlivě a v souladu s právními předpisy. Finanční arbitr v Nálezu pečlivě a podrobně odůvodnil, z jakého důvodu vyhověl Navrhovateli, nikoli Instituci, jinými slovy které skutečnosti byly pro rozhodnutí ve věci podstatné a s jakým výsledkem skutkový stav právně hodnotil.

Nebylo by v souladu se zásadami efektivity a hospodárnosti řízení, kdyby finanční arbitr všechny své závěry znovu opakoval. Tak ostatně nemusí činit ani soud, který by přezkoumával rozhodnutí finančního arbitra, pokud by s jeho závěry souhlasil, jak vyplývá

z rozsudku Nejvyššího správního soudu České republiky ze dne 27. 7. 2007, sp. zn. 8 Afs 75/2005, podle kterého „[j]e-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil“.

9.1.2 Soulad Nálezu a řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy; právo na spravedlivý proces

Podle § 16 odst. 1 a § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 141 odst. 9 správního řádu platí, že „[v]e sporném řízení odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání“. Přesto, vzhledem k opakovanému vytýkání nezákonnosti ze strany Instituce z různých důvodů, finanční arbitr přezkoumá Nález a soulad řízení, které mu předcházelo, s právními předpisy komplexně.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi spotřebitelem a věřitelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru nebo jiného úvěru, zápůjčky, či obdobné finanční služby podle § 1 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když spor jinak spadá do pravomoci českých soudů.

Při rozhodování postupuje finanční arbitr podle zákona o finančním arbitrovi, který upravuje postup a zásady řízení před finančním arbitrem a podle správního řádu, podle kterého finanční arbitr postupuje, pokud postup neupravuje zákon o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zahájil řízení dne 2. 5. 2016 dnem doručení písemného návrhu Navrhovatele. Návrh podal Navrhovatel podle § 10 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi na formuláři vydaném finančním arbitrem. Finanční arbitr po přijetí návrhu na zahájení řízení oznámil Navrhovateli zahájení řízení a poučil ho o jeho předpokládaném průběhu, a současně vyzval Navrhovatele v souladu s § 10 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi, aby odstranil vady návrhu. Navrhovatel přípisem ze dne 10. 5. 2016, evid. č. FA/10931/2016, vady návrhu odstranil.

Finanční arbitr oznámil dne 11. 5. 2016 zahájení řízení Instituci a vyzval ji podle § 11 a § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi, aby se k návrhu vyjádřila a poskytla finančnímu arbitrovi vysvětlení a předložila podklady vztahující se k předmětu sporu; finanční arbitr Instituci poučil o zákonné lhůtě pro předložení v délce 15 dnů a poučil ji o možných následcích jejího nedodržení, stejně jako že může požádat o její prodloužení, a to i opakovaně.

Instituce v reakci na výzvu finančního arbitra zaslala finančnímu arbitrovi dne 7. 6. 2016 vyjádření, evid. č. FA/14265/2016, ve kterém vznesla námitku promlčení nároku Navrhovatele a dále uvedla, že „uděluje, pro případ potřeby, plnou moc k zastupování ve věci ■“ (dále jen „Mgr. ■“), a dodala, že „[p]lná moc bude finančnímu arbitrovi zaslána doporučenou poštou“. Instituce navrhla, aby finanční arbitr řízení „bez zbytečného odkladu“ zastavil.

Finanční arbitr nerozhodl o zastavení řízení, jak Instituce požadovala, protože na základě shromážděných podkladů neshledal, že by byla splněna některá z podmínek pro zastavení řízení před finančním arbitrem podle § 14 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, ani žádný důvod pro zastavení řízení podle § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 66 správního řádu.

Protože se Instituce k návrhu na zahájení řízení až na vznesenou námitku promlčení nároku Navrhovatele nevyjádřila a nepředložila požadované podklady, finanční arbitr znovu vyzval

Instituci k vyjádření se k návrhu, poskytnutí vysvětlení a předložení požadovaných podkladů opakovanou výzvou ze dne 11. 8. 2016, evid. č. FA/16147/2016.

Instituce na tuto výzvu reagovala podáním ze dne 15. 9. 2016, evid. č. FA/21260/2016, ve kterém však opět požadované podklady nepředložila a místo toho uvedla, že výzvu „*vrací Instituce zpět finančnímu arbitrovi jako neplatnou, nepřezkoumatelnou a zmatečnou*“, a dále argumentovala nemocí statutárního orgánu Instituce.

Protože finanční arbitr dospěl k závěru, že smír ve věci není možný, a protože shromážděné podklady od Navrhovatele a z vlastní úřední činnosti považoval za dostatečné pro rozhodnutí (§ 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 3 správního řádu), vyzval účastníky řízení k seznámení se s podklady pro vydání Nálezu tak, aby jim umožnil se ke shromážděným podkladům vyjádřit (§ 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 36 odst. 3 správního řádu). Výzva k seznámení s podklady pro vydání nálezu ze dne 28. 6. 2017, evid. č. FA/7568/2017, byla Instituci doručena v souladu s § 19 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, do datové schránky dne 8. 7. 2017 podle doručenky, kterou má finanční arbitr k dispozici.

Finanční arbitr tedy v řízení předcházejícím vydání Nálezu postupoval v souladu s právními předpisy, a to nejen v souladu se zákonem o finančním arbitrovi, ale i v souladu se základními zásadami správního řízení ve smyslu § 2 až 8 správního řádu.

Finanční arbitr rozhodl dne 22. 8. 2017 Nálezem, tedy takovou formou rozhodnutí, kterou mu přikazuje § 15 zákona o finančním arbitrovi.

Nálezem finanční arbitr rozhodl na základě zákona a v jeho mezích (§ 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi a § 2 odst. 2 správního řádu). Finanční arbitr rozhodl Nálezem podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě, respektujíc zásadu legitimního očekávání (§ 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi a § 2 odst. 4 správního řádu).

Nález podle § 15 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků a je možné jednoznačně tyto části od sebe rozeznat. Z Nálezu je seznatelné bez jakýchkoli pochybností v jaké věci, jakým způsobem a vůči jakým účastníkům finanční arbitr rozhodl, přičemž výrok není v rozporu s odůvodněním, které obsahuje závěry založené na skutkových okolnostech zjištěných v průběhu řízení. Finanční arbitr se v odůvodnění Nálezu dostatečně vypořádal s důvody, pro které rozhodl, jak rozhodl, včetně relevantních tvrzení účastníků řízení.

K tvrzení Instituce o vadném doručování finanční arbitr prověřil svůj dosavadní postup při doručování Instituci v řízení.

Podle § 15 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi se písemné vyhotovení nálezu doručuje účastníkům řízení bez zbytečného odkladu do vlastních rukou, v ostatním se použije úprava správního řádu.

Podle § 19 odst. 1 správního řádu „*[s]právní orgán doručí písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky*“, a podle odst. 2 „*[n]ení-li možné písemnost doručit prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, lze ji doručit také prostřednictvím provozovatele poštovních služeb*“.

Podle § 19 odst. 4 správního řádu platí, že „*[n]evylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení*“.

Podle § 33 odst. 1 správního řádu současně platí, že „[ú]častník si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí“, přičemž podle odst. 2 „[z]mocnění může být uděleno a) k určitému úkonu, skupině úkonů nebo pro určitou část řízení, b) pro celé řízení, c) pro neurčitý počet řízení s určitým předmětem, která budou zahájena v určené době nebo bez omezení v budoucnu; podpis na plné moci musí být v tomto případě vždy úředně ověřen a plná moc musí být do zahájení řízení uložena u věcně příslušného správního orgánu, popřípadě udělena do protokolu, nebo d) v jiném rozsahu na základě zvláštního zákona“.

Ustanovení § 34 odst. 2 správního řádu stanoví, že „[s] výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci“.

Instituce však v řízení vedeném před finančním arbitrem pod sp. zn. FA/SU/555/2016 finančnímu arbitrovi plnou moc, která by prokazovala zmocnění Mgr. ■ k zastupování Instituce v rozsahu, který připouští § 33 odst. 2 písm. a) až c) správního řádu, před vydáním a doručením Nálezu nepředložila.

Vyjádření Instituce v podání ze dne 7. 6. 2016, kde uvedla, že Mgr. ■ zmocňuje k zastupování „pro případ potřeby“, náležitosti plné moci ve smyslu § 33 odst. 2 správního řádu nesplňuje, protože z něj pro neurčitost citovaného výrazu není zřejmé, v jakém rozsahu Instituce zmocnění Mgr. ■ uděluje, zda pouze k určitému úkonu či skupině úkonů v řízení před finančním arbitrem, popřípadě k jakým konkrétním úkonům, nebo zda se zmocnění vztahuje na určitou část řízení či pro celé řízení, a Instituce dále uvedla, že „[p]lná moc bude finančnímu arbitrovi zaslána doporučenou poštou“. Plnou moc udělenou Mgr. ■ k zastupování Instituce v řízení vedeném pod sp. zn. FA/SU/555/2016 však Instituce v tomto řízení nepředložila, ač ji k tomu finanční arbitr vyzval dne 11. 8. 2016, evid. č. FA/16147/2016, resp. až dne 19. 10. 2017, evid. č. FA/26484/2017, obdržel finanční arbitr podání Instituce, které podle obsahu posoudil jako plnou moc udělenou Mgr. ■ k zastupování Instituce ve všech probíhajících řízeních před finančním arbitrem, tedy mj. i v řízení vedeném pod sp. zn. FA/SU/555/2016.

Předložení plné moci správnímu orgánu je přitom pro prokázání existence vztahu zastoupení nutnou podmínkou (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu České republiky ze dne 19. 1. 2017, sp. zn. 7 As 328/2016 – 23). Nejvyšší správní soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 5. 11. 2015, sp. zn. 2 As 110/2015 – 42, judikoval, že „[p]ři pochybnostech o existenci zmocnění“ platí, že „musí správní orgán postupovat tak, jakoby účastník řízení nebyl zastoupen“.

Finanční arbitr proto veškeré písemnosti přede dnem 19. 10. 2017, včetně Nálezu doručoval v souladu s právními předpisy přímo Instituci coby účastníku řízení, a to s ohledem na § 19 odst. 1 správního řádu do datové schránky.

Ode dne 19. 10. 2017, kdy Instituce doručila finančnímu arbitrovi plnou moc udělenou Mgr. ■, evid. č. FA/26484/2017, finanční arbitr doručuje Instituci veškeré písemnosti v řízení vedeném pod sp. zn. FA/SU/555/2016, mj. i toto rozhodnutí o námitkách, podle § 34 odst. 2 správního řádu jejímu zmocněnci na adresu pro doručování sdělenou Institucí. Finanční arbitr tedy v řízení při doručování nepochybil.

Pokud jde o tvrzení Instituce, že finanční arbitr při posouzení věci nevycházel z podkladů předložených Institucí, resp. že tyto podklady „zatajuje“, finanční arbitr odkazuje, že pro posouzení sporu bylo relevantní posouzení Smlouvy o úvěru, jak již dovodil v Nálezu. Jiné Navrhovatelem či Institucí tvrzené skutečnosti nebo jiné předložené podklady by v situaci, kdy finanční arbitr konstatoval neplatnost Smlouvy o úvěru a měl prokázáno zaplacení sporných peněžních prostředků Navrhovatelem, nebyly podstatné.

Finanční arbitr umožnil Instituci se v řízení vyjádřit, přednášet na svou obranu potřebná tvrzení i předkládat, příp. označit, veškeré možné podklady. Instituce v tomto ohledu však neprojevila přílišnou procesní aktivitu, a to ani v době, kdy již měla veškerou dokumentaci Policií ČR vrácenu (poznámka finančního arbitra – to plyne z vyjádření Policie ČR, ev. č. FA/18164/2016, které finanční arbitr obdržel dne 10. 8. 2016).

Finanční arbitr při posuzování předmětu sporu postupoval podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi a též podle ustanovení § 50 odst. 1, § 50 odst. 4 a § 52 správního řádu, která vyžadují, aby finanční arbitr při svém rozhodování vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci (srov. zásadu materiální pravdy v § 3 správního řádu), volně hodnotil podklady a pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo.

Ačkoli Navrhovatel předložil v řízení před finančním arbitrem všechny relevantní podklady, o jejichž pravosti a věrohodnosti neměl finanční arbitr důvod pochybovat, finanční arbitr poskytl Instituci několikrát možnost k vyjádření se k věci a k těmto podkladům i k předložení podkladů vlastních.

Námítka Instituce, že v Nálezu „*není ani slovo*“ o rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti jednatele instituce, ■■■, není s odkazem na odůvodnění Nálezu pravdivé, když finanční arbitr tento podklad výslovně zahrnul mezi shromážděné podklady a s argumentem Instituce o pracovní neschopnosti jejího statutárního orgánu se v kapitole 8.4.4 Nálezu podrobně a s odkazem na relevantní judikaturu vypořádal. „*[D]opis Instituce datovaný 8. září 2016*“ Instituce finančnímu arbitrovi nedoručila.

Finanční arbitr již pravomocně rozhodl v několika obdobných sporech Instituce se spotřebiteli. Ačkoliv spotřebitelé v těchto obdobných sporech vylíčili skutkové okolnosti podobně, samozřejmě se nejedná o totožná řízení, neboť v každém řízení vedeném před finančním arbitrem proti Instituci se spor týká vždy odlišného samostatného právního vztahu, založeného v jiném čase jinou smlouvou mezi jinými smluvními stranami, resp. mezi různými spotřebiteli a Institucí. Na druhou stranu, řízení vedená před finančním arbitrem proti Instituci jsou si skutkově blízka, protože Instituce využívala při sjednávání úvěrových smluv předtištěných formulářů, které umožňovaly Instituci uzavírat úvěrové smlouvy s velkým množstvím klientů. Tyto formuláře využívají stejné právní konstrukce, kdy práva a povinnosti smluvních stran jsou zpravidla zcela totožná, až na několik málo údajů jako je např. výše úvěru, název produktu, doba splatnosti úvěru, roční výpůjční úroková sazba nebo výše vratného fee.

Zákon o finančním arbitrovi ukládá, aby finanční arbitr rozhodoval nezávisle a nestranně, tedy i s odkazem na § 2 odst. 4 správního řádu, aby dbal na to, aby „*při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*“.

K zásadě legitimního očekávání se vyjádřil Nejvyšší správní soud České republiky ve svém rozsudku ze dne 16. 3. 2010, sp. zn. 1 Afs 50/2009, tak, že „*[s]právní orgán je naopak povinen dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Stěžejní je tedy okamžik rozhodování správního orgánu, kdy správní orgán musí rozhodovat v souladu s již vydanými rozhodnutími, která se týkala skutkově shodných či obdobných případů. Stejně tak je chráněna dobrá víra účastníka řízení i vzhledem k okamžiku rozhodování správního orgánu. Jakkoli lze tedy souhlasit s tím, že § 2 odst. 4 správního řádu přeneseně brání dobrou víru účastníků, že pokud rozhodovací činnost správního orgánu svědčí o zastávání určitého právního názoru správním orgánem, potom jednání účastníků, odpovídající takovému názoru, bude moci být jimi pokládáno za souladné s právními předpisy, je nutné citované ustanovení vykládat především tak, že pokud v okamžiku rozhodování správního orgánu existují jiná jeho rozhodnutí pojednávající o skutkově týchž či obdobných případech, je nutno chránit víru účastníků, že správní orgán bude také v jejich případě rozhodovat stejným způsobem. Existence možnosti účastníků řízení spolehnout se na to, že jejich věc správní orgán posoudí stejným způsobem, jakým již*

dříve posoudil skutkově obdobné či stejné věci, je nezbytnou součástí jednoho ze základních znaků právního státu – právní jistoty“. Dodržování zásady legitimního očekávání je předpokladem pro předvídatelnost činnosti veřejné správy, tuto povinnost má tedy i finanční arbitr.

Postup finančního arbitra, pokud rozhoduje obdobné případy obdobně, nelze tedy posuzovat jako nezákonný či vůči Instituci zaujatý.

Jakkoli Instituce blíže nespecifikovala, v jakém konkrétním jednání finančního arbitra spatřuje „účelové a podvodné jednání“ a „zneužití pravomoci“, finanční arbitr znovu odkazuje na vypořádání námítky podjatosti finančního arbitra v Nálezu, kde neshledal, že by byl vůči Instituci jakkoli podjatý, když Instituce netvrdí, ani finančnímu arbitrovi nejsou známy žádné konkrétní skutečnosti, pro které by měl mít finanční arbitr vztah (poměr) k předmětu tohoto řízení, k Instituci nebo k Navrhovateli, ani že by mohl mít zájem na výsledku tohoto řízení.

Finanční arbitr vzhledem k výše uvedenému vypořádání jednotlivých námitek Instituce popisujících porušení jejího práva na spravedlivý proces uzavírá, že toto právo vedením řízení ani rozhodnutím ve věci neporušil.

Instituce v námitkovém řízení netvrdí ani nedokládá žádné nové konkrétní skutečnosti, kterými by rozporovala skutková zjištění a právní posouzení věci finančním arbitrem, když v námitkovém řízení vznáší námítky pouze procesního charakteru, se kterými se navíc ve většině případů finanční arbitr již vypořádal v Nálezu.

Finanční arbitr odkazuje na závěry Ústavního soudu ze dne 29. 10. 2002, sp. zn. IV. ÚS 703/01, ve kterém se Ústavní soud vyjádřil k pojmu práva na spravedlivý proces, když vyslovil, že *„rozsah práva na spravedlivý proces, jak vyplývá z citovaných článků Listiny, jakož i z dalších ustanovení a také z čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, není možné vykládat tak, jako by se garantoval úspěch v řízení, tj. že by jednotlivci bylo zaručováno přímo a bezprostředně právo na rozhodnutí, podle jeho názoru odpovídající skutečným hmotněprávním poměrům. Právo na spravedlivý proces znamená zajištění práva na spravedlivé právní řízení, v němž se uplatňují všechny zásady správného rozhodování podle zákona a v souladu s ústavními principy“.*

9.2 Námítky Navrhovatele

9.2.1 Rozšíření předmětu sporu

Navrhovatel se v rámci podaných námitek proti výroku I. Nálezu domáhá zaplacení částky 21.391 Kč s příslušenstvím. V řízení před finančním arbitrem, které předcházelo vydání Nálezu, se však Navrhovatel domáhal pouze zaplacení částky 10.000 Kč s příslušenstvím, Navrhovatel tedy v řízení o námitkách rozšířil předmět sporu, když se domáhá zaplacení vyšší částky, než v řízení předcházejícím vydání Nálezu.

Finanční arbitr se tedy zabýval otázkou, zda posoudit podání Navrhovatele, ve kterém vznesl námítky proti Nálezu, jako žádost o změnu, resp. o rozšíření návrhu na zahájení tohoto řízení. K tomu odkazuje na závěry Nejvyššího soudu České republiky v rozhodnutí ze dne 29. 10. 2008, sp. zn. 32 Odo 1186/2005, že *„[z]měnou návrhu ve smyslu ustanovení § 95 o. s. ř. (poznámka finančního arbitra – jehož obdobou je pro správní řízení ustanovení § 41 odst. 8 správního řádu) se zejména rozumí změna spočívající v tom, že žalobce na základě stejného skutkového základu požaduje stejné plnění ve větším rozsahu, než se domáhal v návrhu (jde o tzv. rozšíření návrhu); na základě stejného skutkového základu požaduje jiné plnění, např. místo uložení povinnosti k nepeněžitému plnění se domáhá zaplacení peněžitě částky; na základě stejného skutkového stavu požaduje místo splnění povinnosti vydání určujícího výroku nebo naopak, tj. mění žalobu o plnění na určovací žalobu; požaduje sice stejné plnění, ale na základě jiného skutkového stavu než ho vylíčil v návrhu, a to buď zcela*

nového nebo doplněného o další rozhodující skutečnosti; na základě jiného skutkového stavu požaduje jiné plnění“.

Navrhovatel se v tomto řízení domáhal zaplacení částky 10.000 Kč s příslušenstvím, kterou zaplatil Instituci jako vratné fee v souvislosti se Smlouvou o úvěru. V řízení o námitkách se Navrhovatel nově domáhá i zaplacení částky 11.391 Kč s příslušenstvím, kterou zaplatil Instituci jako dvanáct splátek úvěru ze Smlouvy o úvěru. V obou případech se Navrhovatel domáhá peněžitého plnění z titulu bezdůvodného obohacení zaplaceného Instituci v souvislosti s neplatnou Smlouvou o úvěru, pouze ve větším rozsahu, když místo částky 10.000 Kč požaduje celkem částku 21.391 Kč. Jde tedy o stejný skutkový základ a stejné plnění, pouze ve větším rozsahu.

Jelikož zákon o finančním arbitrovi ani správní řád výslovně nevylučují možnost rozšíření předmětu řízení v rámci odvolacího řízení (resp. v řízení o námitkách), finanční arbitr v rámci rozhodnutí o námitkách Navrhovatele proti Nálezu posoudil, zda Navrhovateli vznikl v souvislosti s neplatnou Smlouvou o úvěru nárok i na zaplacení částky ve výši 11.391 Kč s příslušenstvím.

Finanční arbitr přitom vycházel z podkladů, které shromáždil v řízení před vydáním Nálezu, a dále z podkladů, které Navrhovatel a Instituce předložili v řízení o námitkách.

9.2.2 Skutková zjištění

Z výpisů z Účtu Navrhovatele finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel zaplatil na Účet Instituce celkem třikrát částku 338 Kč (dne 9. 5. 2012, 11. 6. 2012, a 9. 7. 2012) a celkem devětkrát částku 1.153 Kč (dne 9. 8. 2012, 10. 9. 2012, 9. 10. 2012, 9. 11. 2012, 12. 12. 2012, 9. 1. 2013, 11. 2. 2013, 11. 3. 2013 a 1. 4. 2013), celkem tedy 11.391 Kč. Z dokumentu označeného jako Úvěrové produkty poskytovatele, účinného od 28. 1. 2012, který se na základě ODDÍLU 2. bodu I. odst. 4 Smlouvy o úvěru stal součástí Smlouvy o úvěru, finanční arbitr zjistil, že výše těchto plateb odpovídá prvním dvanácti splátkám úvěru ze Smlouvy o úvěru.

Ze shodných tvrzení účastníků řízení a z Výpisů z internetového bankovníctví má finanční arbitr za prokázané, že Instituce zaplatila na Účet Navrhovatele dne 19. 4. 2012 částku 1.000 Kč jako první fázi úvěru a dne 23. 7. 2012 částku 10.000 Kč jako druhou fázi úvěru.

9.2.3 Výše bezdůvodného obohacení

Podle § 451 odst. 2 občanského zákoníku platí, že *„[b]ezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.“* Podle § 451 odst. 1 občanského zákoníku platí, že *„[k]do se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat“*. Podle § 457 občanského zákoníku pak platí, že *„[j]e-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal“*.

K tomuto ustanovení Nejvyšší soud České republiky v rozhodnutí ze dne 30. 4. 2009, sp. zn. 23 Cdo 3008/2007, dovedl, že *„byla-li obě plnění, která si účastníci neplatné smlouvy navzájem poskytli, peněžitá, provede soud vzájemné zúčtování obou neoprávněných majetkových prospěchů (v dnešní terminologii bezdůvodného obohacení) a k takovému postupu není třeba ani vzájemné žaloby ani projevu směřujícího k započtení. Jestliže tedy jde o vrácení vzájemných peněžitých plnění z neplatné smlouvy, je třeba po vzájemném zúčtování těchto plnění uložit plnění rozdílu jednomu z účastníků“*. Tento závěr pak Nejvyšší soud rozvedl v rozhodnutí ze dne 27. 4. 2016, sp. zn. 33 Cdo 23/2016, tak, že toto ustanovení *„zakotvuje vzájemnou vázanost práv a povinností účastníků neplatné nebo zrušené smlouvy; nárok každé ze smluvních stran na vrácení plnění, které poskytla,*

je nárokem ze zákona podmíněným její povinností vrátit to, co podle smlouvy přijala, druhé smluvní straně. Protože práva a povinnosti každého z účastníků neplatné nebo zrušené smlouvy jsou vzájemně podmíněny, platí, že uplatnění a uspokojení práva jedné ze stran na vrácení plnění z takové smlouvy je vázáno na uspokojení obdobného práva druhé smluvní strany; jinak řečeno, povinnost jednoho subjektu plnit (vrátit přijaté plnění) je vázána na tutéž povinnost subjektu druhého. Vrácení plnění z neplatné nebo zrušené smlouvy je každá její strana oprávněna požadovat po druhé smluvní straně jen tehdy, jestliže již sama vrátila nebo současně s uplatněním svého práva vrací či nabídne vrácení všeho, co sama podle této smlouvy přijala“.

Finanční arbitr zjistil, že Navrhovatel na základě neplatné Smlouvy o úvěru přijal od Instituce celkem 11.000 Kč (tj. první a druhou část úvěru); Instituce pak od Navrhovatele přijala celkem 21.391 Kč (tj. vratné fee ve výši 10.000 Kč + 3 x 338 jako splátky první části úvěru + 9 x 1.153 Kč jako splátky druhé části úvěru).

Finanční arbitr tedy provedl zúčtování vzájemných nároků smluvních stran neplatné Smlouvy o úvěru a zjistil, že nárok Navrhovatele přesahuje nárok Instituce o 10.391 Kč (21.391 Kč - 11.000 Kč). Tato částka představuje ve smyslu § 451 odst. 2 občanského zákoníku bezdůvodné obohacení, které je Instituce podle § 457 občanského zákoníku povinna Navrhovateli vrátit.

Instituce je tak ve smyslu § 451 odst. 2 občanského zákoníku povinna vydat Navrhovateli bezdůvodné obohacení v celkové výši 10.391 Kč.

Jelikož finanční arbitr z podkladů shromážděných v řízení po jejich právním posouzení zjistil, že se Instituce na úkor Navrhovatele bezdůvodně obohatila o částku 10.391 Kč, avšak výrokem I. Nálezu finanční arbitr uložil Instituci povinnost vydat Navrhovateli bezdůvodné obohacení pouze v částce 10.000 Kč, finanční arbitr námitkám Navrhovatele částečně vyhověl a výrok I. Nálezu na základě § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi změnil tím způsobem, že Instituci uložil povinnost zaplatit Navrhovateli částku 10.391 Kč.

Ve zbývajícím rozsahu, co do částky 11.000 Kč, finanční arbitr s ohledem na zúčtování vzájemných nároků smluvních stran neplatné Smlouvy o úvěru námitky Navrhovatele zamítl, protože Navrhovatel od Instituce na základě Smlouvy o úvěru, jak Navrhovatel sám doložil, skutečně částku 11.000 Kč obdržel.

9.2.4 Úroky z prodlení z bezdůvodného obohacení

Navrhovatel se po Instituci domáhá i úroků z prodlení z částky 11.391 Kč.

Podle § 517 odst. 2 občanského zákoníku platí, že „*[j]de-li o prodlení s plněním peněžitého dluhu, má věřitel právo požadovat od dlužníka vedle plnění úroky z prodlení, není-li podle tohoto zákona povinen platit poplatek z prodlení; výši úroků z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis“.* Finanční arbitr odkazuje na závěry Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2895/99, že „*[m]á-li být bezdůvodné obohacení vydáno v penězích a nesplní-li dlužník svoji platební povinnost včas, má věřitel právo požadovat též úroky z prodlení“*, vznikne nárok na úrok z prodlení i v případě prodlení s vydáním bezdůvodného obohacení.

Jelikož zákon nestanoví splatnost bezdůvodného obohacení, uplatní se § 563 občanského zákoníku, podle kterého „*[n]ení-li doba splnění dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo určena v rozhodnutí, je dlužník povinen splnit dluh prvního dne poté, kdy byl o plnění věřitelem požádán“.*

Finanční arbitr z předložených podkladů nezjistil, že by Navrhovatel u Instituce uplatnil nárok na vydání zaplacených splátek úvěru ze Smlouvy o úvěru. Dnem uplatnění nároku na vydání

bezdůvodného obohacení u Instituce je tedy den doručení Instituci námitek Navrhovatele proti Nálezu, ve kterých Navrhovatel nárok na vydání bezdůvodného obohacení uplatnil (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 7. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1523/2004).

Námítky Navrhovatele finanční arbitr zaslal Instituci přílohou výzvy ze dne 18. 9. 2017, evid. č. FA/14412/2017, která do sféry dispozice Instituce došla dne 18. 9. 2017, kdy byla dodána do datové schránky Instituce, jak vyplývá z doručky. Finanční arbitr nadto má na jisto postavené, že Instituce se s obsahem námitek Navrhovatele skutečně seznámila, když se k námitkám Navrhovatele dne 19. 10. 2017, evid. č. FA/26480/2017, vyjádřila a uvedla, že výzvu ze dne 18. 9. 2017, evid. č. FA/14412/2017, „obdržela“.

Instituce tedy byla povinna vydat Navrhovateli bezdůvodné obohacení v částce 391 Kč do 19. 9. 2017 a dne 20. 9. 2017 se dostala do prodlení. Navrhovateli tedy na základě § 517 odst. 2 občanského zákoníku vznikl nárok na úroky z prodlení z dlužné částky 391 Kč od 20. 9. 2017 do zaplacení.

Výši úroku z prodlení stanoví nařízení vlády České republiky č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob, ve znění účinném do 31. 12. 2017, v § 2, podle kterého „[v]ýše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů“.

Finanční arbitr tedy přiznal Navrhovateli i úrok z prodlení z částky 391 Kč ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů, od 20. 9. 2017 do zaplacení.

Nárok na vydání bezdůvodného obohacení v částce 11.000 Kč Navrhovatel nemá s ohledem na vzájemnou vázanost práv a povinností účastníků neplatné smlouvy, kdy finanční arbitr mohl Navrhovateli přiznat nárok na vydání bezdůvodného obohacení pouze ve výši rozdílu vzájemných plnění stran Smlouvy o úvěru, Instituce se tedy nedostala s plněním částky 11.000 Kč Navrhovateli do prodlení a Navrhovateli tak nevznikl ani nárok na úrok z prodlení z této částky. V rozsahu nároku na zaplacení úroků z prodlení z částky 11.000 Kč tedy finanční arbitr námítky Navrhovatele zamítl.

10. K výroku rozhodnutí o námitkách

Navrhovateli, přestože se v řízení před finančním arbitrem domáhal pouze vrácení vratného fee ve výši 10.000 Kč s úrokem z prodlení z této částky, vznikl z důvodu absolutní neplatnosti Smlouvy o úvěru ve smyslu § 457 občanského zákoníku vedle této částky nárok i na vrácení částky ve výši 391 Kč, kterou v souvislosti se Smlouvou o úvěru Instituci zaplatil z titulu splátek úvěru. Finanční arbitr tedy na základě § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi výrok I. Nálezu změnil tak, že Instituci ukládá povinnost zaplatit Navrhovateli částku ve výši 10.391 Kč spolu s úrokem z prodlení z částky 10.000 Kč ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o sedm procentních bodů, od 23. 1. 2013 do zaplacení, a z částky 391 Kč ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů, od 20. 9. 2017 do zaplacení.

Nárok Navrhovatele na zaplacení částky 11.000 Kč s příslušenstvím však není odůvodněný, když s odkazem na § 457 občanského zákoníku finanční arbitr zúčtoval vzájemná plnění

stran neplatné Smlouvy o úvěru, na základě které Instituce zaplatila Navrhovateli rovněž částku 11.000 Kč, jak vyplývá z podkladů shromážděných v řízení o námitkách.

Finanční arbitr nezjistil, že by ve věci rozhodl věcně nesprávně, ani že by Nález a řízení, které mu předcházelo, bylo v rozporu s právními předpisy. Finanční arbitr proto námitky Instituce zamítl a Nález ve zbývajícím rozsahu, ve kterém nebyl dotčen změnou na základě námitek Navrhovatele, tedy ve výroku II., potvrdil.

Poučení:

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Proti tomuto rozhodnutí se podle § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat a toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení (*výrok nálezu finančního arbitra, který nebyl rozhodnutím o námitkách změněn, nabývá právní moci rovněž dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra*).

Podle § 244 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se

Navrhovatel – do vlastních rukou na adresu ■■■

Instituce – do vlastních rukou zástupce na adresu ■■■

